

Sygn. akt IX C 642/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku IX Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Zielonka

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Konewko

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2017 roku w Słupsku

na rozprawie sprawy

z powództwa **I. B.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

1. Zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz powódki I. B. kwotę 8 000 zł (osiem tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 stycznia 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 pkt procentowych od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,
2. Zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz powódki I. B. kwotę 1 833,32 zł (tysiąc osiemset trzydzieści trzy złote 32/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IX C 642/15

UZASADNIENIE

Powódka I. B. pozwem wniesionym dnia 8.10.2015r. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. kwoty 8.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21.01.2015r. do dnia zapłaty tytułem należnego zadośćuczynienia oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Żądanie pozwu powódka uzasadniła tym, iż stała się poszkodowaną w wyniku wypadku drogowego, do którego doszło w dniu 18.12.2014r. Na skutek przedmiotowego zdarzenia powódka doznała urazu kręgosłupa szyjnego. Sprawca zdarzenia posiadał ważną polisę odpowiedzialności cywilnej w związku z ruchem pojazdu wystawioną przez pozwanego. Pozwany odmówił wypłaty zadośćuczynienia.

Pozwany (...) SA z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na znikomość doznanej krzywdy i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, iż powódka nie była poddawana uciążliwym procedurom medycznym, nie odniosła obrażeń ciała, nie stwierdzono u niej zmian pourazowych ani w obrębie czaszki, ani kręgosłupa szyjnego, a doznany uraz nie spowodował zaburzenia funkcji narządów ani wytworzenia trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki. Powódka nie wymaga rehabilitacji. Pozwany zakwestionował też datę wymagalności roszczenia, wskazując, iż ewentualne odsetki powinny być naliczone od daty wyrokowania w sprawie skoro ustalenie wysokości szkody jest sporne i wymaga zasięgnięcia przez sąd wiadomości specjalnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18.12.2014r. w miejscowości M., gmina P. doszło do czołowego zderzenia pojazdów: samochodu osobowego F. (...) o nr rej. (...) prowadzonego przez H. N. z samochodem osobowym O. (...) o nr rej. (...), którym poruszała się powódka. Na skutek zderzenia powódka uderzyła głową w szybę bez utraty przytomności. Powódka miała zapięte pasy bezpieczeństwa.

bezsporne, nadto dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym – k. 60, karta informacyjna Izby Przyjęć Szpitala (...) w S. – k. 12, zeznania powódki – k. 100, 101

W wyniku przedmiotowego zdarzenia powódka doznała urazu skrętnego odcinka szyjnego kręgosłupa oraz urazu głowy. Powódka odczuwała drętwienia rąk, miała ograniczone ruchy. Doznany uraz spowodował u powódki 5% długotrwały uszczerbek na zdrowiu. Powódka była leczona unieruchomieniem w kołnierzu ortopedycznym szyjnym przez okres 3 miesięcy. W tym czasie przyjmowała leki przeciwbólowe (m.in. ketonal), nie korzystała z zabiegów rehabilitacyjnych. Leczenie w poradni ortopedycznej zakończono w dniu 20.03.2015r. Doznany uraz nie spowodował zmian pourazowych.

dowód: opinia biegłego sądowego M. K. – k. 76, 77, karta medycznych czynności ratunkowych – k. 11, karta informacyjna Izby Przyjęć – k. 12, historia zdrowia i choroby – k. 13-15, zaświadczenie lekarskie – k. 16, zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne – k. 17, 18, zwolnienie lekarskie – k. 19-21, zeznania powódki – k. 100, 101

W chwili wypadku powódka miała 25 lat, pracowała zawodowo oraz zajmowała się wychowywaniem dwójki dzieci w wieku 6 lat oraz 14 miesięcy. Z uwagi na doznany uraz i związane z nim ograniczenia ruchowe oraz dolegliwości bólowe powódka potrzebowała pomocy osób trzecich w opiece nad dziećmi. Przed wypadkiem powódka nie odczuwała problemów z kręgosłupem, cieszyła się dobrym zdrowiem, prowadziła aktywne życie – jeździła rekreacyjnie na rowerze przez pięć dni w tygodniu. Obecnie przy dłuższej jeździe na rowerze powódka odczuwa ból, jeździ sporadycznie. W związku z wypadkiem powódka przez długi czas odczuwała strach przed prowadzeniem samochodu.

dowód: zeznania powódki – k. 100, 101

W dacie zdarzenia pojazd sprawcy szkody był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przez pozwanego.

bezsporne

Powódka zgłosiła pozwanemu żądanie zapłaty zadośćuczynienia z tytułu doznanych obrażeń ciała w wysokości 5.000 zł. Pozwany odmówił zaspokojenia zgłoszonych roszczeń uzasadniając swoją decyzję znikomością doznanej krzywdy oraz brakiem obrażeń ciała i rozstroju zdrowia oraz podtrzymując swoje stanowisko na skutek złożonych przez powódkę odwołań.

bezsporne, nadto dowód: decyzja pozwanego z dnia 21.01.2015r. – k. 22, odwołanie z dnia 9.02.2015r. – k. 24, 25, pismo pozwanego z dnia 16.02.2015r. – k. 26, odwołanie z dnia 24.03.2015r. – k. 27, pismo pozwanego z dnia 2.04.2015r. – k. 28, opinia kompleksowa z badaniem dla (...) SA – k. 30, 31, pismo pozwanego z dnia 23.07.2015r. – k. 34, decyzja pozwanego z dnia 24.07.2015r. – k. 23, opinia lekarska dla (...) SA – k. 35

Sąd zważył:

Kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu szkód komunikacyjnych regulują przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych. Zgodnie z art. 34 powołanej ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zakres odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela jest określony przez zakres odpowiedzialności sprawcy szkody. Odpowiedzialność cywilna posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody spowodowane ruchem tego pojazdu jest oparta na zasadzie ryzyka. Jest to odpowiedzialność za sam skutek zdarzenia powodującego szkodę (art. 436 kc) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9.01.2014r., sygn. akt VI ACa 705/13).

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej ubezpieczyciela są szkoda wyrządzona w związku z ruchem pojazdu mechanicznego oraz normalny związek przyczynowy między zachowaniem się sprawcy szkody a szkodą.

Ciężar wykazania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej spoczywa na poszkodowanym (art. 6 kc). Dowodu nie wymagają fakty przyznane przez stronę przeciwną w toku postępowania, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości (art. 229 kpc).

Bezsporną w niniejszej sprawie pozostawała okoliczność, iż powódka była uczestnikiem wypadku drogowego. Pojazd sprawcy szkody był objęty ochroną ubezpieczeniową przez pozwanego. Powyższa okoliczność została dodatkowo potwierdzona dokumentem prywatnym w postaci policyjnej notatki informacyjnej o zdarzeniu drogowym. Pozwany nie kwestionował, iż w wyniku przedmiotowego zdarzenia u powódki wystąpił uraz kręgosłupa szyjnego, jednakże w ocenie pozwanego uraz ten nie pozostawił trwałych następstw, ani zmian pourazowych, wobec czego brak jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego za skutki przedmiotowego zdarzenia.

Z uwagi na stanowisko strony przeciwnej na powódce spoczywał ciężar wykazania zarówno szkody na jej osobie, jak i związku przyczynowego pomiędzy szkodą a przedmiotowym zdarzeniem.

Zdaniem Sądu powódka sprostала powyższemu obowiązkowi, albowiem przedstawiła dowody, z których niezbitnie wynika, iż w następstwie przedmiotowego wypadku powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Za wiodącą w tym zakresie Sąd uznał opinię biegłego sądowego z zakresu ortopedii M. K., którą ocenił jako zupełną, fachową i rzetelną, gdyż przy jej wydawaniu biegły uwzględnił zebraną w sprawie dokumentację medyczną oraz przeprowadził badanie przedmiotowe powódki. W rzeczonej opinii biegły jednoznacznie zaopiniował, iż w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 18.12.2014r. u powódki doszło do skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa powodującego 5% długotrwały uszczerbek na zdrowiu. Przedmiotowa opinia została zaakceptowana przez obie strony postępowania.

Reasumując, zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, iż szkoda doznana przez powódkę nie miała znikomego charakteru, co stanowczo i konsekwentnie podkreślał pozwany, lecz wiązała się z uszkodzeniem ciała, to zaś przesądza o odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

W razie uszkodzenia ciała Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 kc). Z tytułu doznanej szkody powódka domagała się zasądzenia kwoty 8.000 zł.

Ustawodawca nie sprecyzował kryteriów jakimi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Kryteria te zostały określone w judykaturze i doktrynie. Za ugruntowany należy uznać pogląd opowiadający się za kompensacyjnym charakterem zadośćuczynienia, będącym sposobem naprawienia szkody niemajątkowej, czyli krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienia fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, czyli negatywne doznania przeżywane w związku z rozstrojem zdrowia, czy uszkodzeniem ciała. Sprawą zasadniczą jest więc rozmiar doznanej krzywdy. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danego przypadku mających wpływ na rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego (por. np. wyrok z dnia 3.02.2000 r., I CKN 969/98, niepubl., uzasadnienie wyroku z dnia 29.09.2000 r., V CKN 527/00, OSNC 2001, z. 3, poz. 42, czy wyrok z dnia 1.04.2004 r., II CK 131/03, niepubl.). Ustalając wysokość zadośćuczynienia należy wziąć pod uwagę takie czynniki jak rodzaj i rozmiar doznanej krzywdy, stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość i nieodwracalność skutków zdarzenia, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego. Zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i obejmować zarówno cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, czas ich trwania, jak i te które zapewne wystąpią

w przyszłości, a więc prognozy na przyszłość (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.05.2004r., sygn. IV CK 357/03). Zadośćuczynienie nie może być kwotą symboliczną, ale musi stanowić wartość odczuwalną ekonomicznie dla poszkodowanego, bowiem w przeciwnym razie nie spełniałoby swojej podstawowej funkcji, a więc kompensaty doznanej przez poszkodowanego krzywdy. Ponadto przyznawanie poszkodowanym niskich sum zadośćuczynienia jest zjawiskiem negatywnym społecznie, prowadzącym do deprecjacji dóbr prawnych jakimi są życie i zdrowie człowieka i dlatego nie może być akceptowane.

Z ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że doznany uraz, powodujący 5% uszczerbek na zdrowiu, wiązał się u powódki z długotrwałym cierpieniem fizycznym, utrzymującym się przez okres 3 miesięcy. Powyższe ustalenia Sąd oparł na dokumentacji medycznej oraz na zeznaniach samej poszkodowanej, oceniając je jako spontaniczne, logiczne i spójne z pozostałym materiałem dowodowym. Z zeznań powódki wynika, że na skutek doznanego urazu powódka nie była w stanie normalnie funkcjonować, zmuszona była nosić kołnierz ortopedyczny, który ograniczał jej ruchy, tak iż powódka potrzebowała pomocy rodziców przy opiece na dwójką małych dzieci. W związku z wypadkiem powódka przez okres 3 miesięcy przebywała na zwolnieniu lekarskim, co dodatkowo poświadcza, iż zaburzone było jej normalne funkcjonowanie. Przed wypadkiem powódka będąca młodą osobą cieszyła się dobrym zdrowiem oraz prowadziła aktywne życie – uprawiała rekreacyjnie jazdę na rowerze. Uczestnictwo w wypadku i związany z nim uraz spowodował, że powódka w znacznym stopniu ograniczyła swoją aktywność – sporadycznie jeździ na rowerze z uwagi na powracający ból. Ponadto powódka przez długi okres czasu zmagала się ze strachem przed prowadzeniem samochodu oraz żyła w obawie o swój stan zdrowia. Powyższe dowodzi, iż przedmiotowy uraz w znacznym stopniu zakłócił dotychczasowe życie powódki oraz wiązał się z cierpieniami fizycznymi i psychicznymi. Mając to wszystko na uwadze Sąd uznał, że kwota 8.000 zł nie jest wygórowanym, lecz adekwatnym do rozmiaru doznanej krzywdy zadośćuczynieniem należnym powódce, która w żadnym stopniu nie przyczyniła się do przedmiotowego wypadku.

W tym stanie rzeczy Sąd uwzględnił powództwo w całości.

Powódka domagała się zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 21.01.2015r. uzasadniając swoje żądanie tym, iż tego dnia pozwany wydał decyzję kończącą proces likwidacji szkody powódki.

Ustawodawca przyznaje wierzycielowi prawo żądania od dłużnika odsetek za czas opóźnienia w spełnieniu świadczenia (por. art. 481 § 1 kc).

Specyfika świadczenia zadośćuczynienia pieniężnego jest tego rodzaju, że jego wysokość nie jest ściśle określona przez przepisy prawa, ma charakter ocenny. Z tej przyczyny, dłużnik, który zna wyłącznie wysokość żądania uprawnionego nie ma pewności, czy żądana kwota zadośćuczynienia jest słuszna nie tylko co do zasady, ale również co do wysokości. Specyfika tego świadczenia ma również wpływ na określenie daty, od której powstał stan opóźnienia w spełnieniu tego świadczenia. Z tej perspektywy istotne jest nie tylko to, czy dłużnik znał wysokość żądania uprawnionego, ale także to, czy znał lub powinien znać okoliczności decydujące o rozmiarze należnego od niego zadośćuczynienia. Uwzględniając powyższe o terminie, od którego należy naliczać odsetki decyduje także kryterium oczywistości żądania zadośćuczynienia, mianowicie to czy w danym przypadku występowanie krzywdy oraz jej rozmiar są ewidentne i nie budzą większych wątpliwości. Nie można usprawiedliwiać opóźnienia w zapłacie pieniężnego zadośćuczynienia przez podmiot do tego zobowiązany w sytuacji, gdy wysokość pieniężnego zadośćuczynienia - ze względu na występujące typowe okoliczności - nie budzi większych wątpliwości w świetle ukształtowanej praktyki orzeczniczej w podobnych sprawach. Z kolei w sytuacjach, w których istnienie krzywdy oraz jej zakres są niejasne i konieczne jest często żmudne przeprowadzanie ustaleń w tych kwestiach w toku postępowania sądowego, adekwatnym terminem, od którego mogą być naliczane odsetki za zadośćuczynienie za taką krzywdę jest termin wyrokowania (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8.03.2013r. sygn. akt III CSK 192/12).

W niniejszej sprawie pozwany na etapie postępowania likwidacyjnego dysponował wszelkimi informacjami oraz dokumentacją medyczną, niezbędnymi do ustalenia szkody doznanej przez powódkę i wysokości należnego jej zadośćuczynienia. Odmienna niż dokonana przez sąd w niniejszym składzie ocena uszczerbku na zdrowiu powódki ustalonego przez pozwanego na poziomie 0%, a przez sąd na poziomie 5% nie uzasadnia przyjęcia jako daty

wymagalności zadośćuczynienia dnia wyrokowania. Zważyć należy, iż niniejszy proces nie ujawnił nowych nieznanymi pozwanemu okoliczności na temat stanu zdrowia powódki. Ponadto doznany przez powódkę uraz szyi jest typowym następstwem wypadków drogowych, wobec tego ani krzywda doznana przez powódkę, ani jej zakres nie był niejasny dla pozwanego. Z tego też względu Sąd przyznał powódce odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty zasądzonego zadośćuczynienia w zakresie objętym żądaniem.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98, 99 w zw. z art. 108 § 1 kpc. Uwzględnienie powództwa w całości skutkowało obciążeniem pozwanego jako strony przegrywającej spór kosztami procesu poniesionymi przez powódkę, które objęły: opłatę sądową od pozwu – 400 zł, koszty zastępstwa radcowskiego – 1.200 zł (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz.U.2013.490 j.t./), opłatę skarbową od dokumentu pełnomocnictwa – 17 zł, wykorzystaną zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego – 216,32 zł.